

ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ У СФЕРІ ВАНТАЖНОГО АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ

Вантажний автомобільний транспорт є важливою складовою національної економіки в цілому та транспортної галузі, зокрема, включає перевезення лісоматеріалів, великогабаритних вантажів, рефрижераторні перевезення, перевезення великовагових вантажів, непакованих вантажів (навалом або наливом), включаючи перевезення автоцистернами, у т.ч. збирання молока на фермах, перевезення автомобілів та відходів і брухту без діяльності щодо їх збирання або утилізації.

Відповідно до даних Державної служби статистики у 2019 р. послуги вантажного автомобільного транспорту надавали 6896 підприємств.

Протягом 2010-2019 середній річний темп приросту обсягу реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств склав 23,14% (рис. 2.1.). Відповідно до розрахунків, проведених у MS Excel, за підсумками 2023 р. об'єм ринку у сфері вантажного автомобільного транспорту може зрости на 62 % (порівняно з 2019 р.) і становитиме від 96,159 млрд грн. (нижня межа прогнозу) до 158,048 млрд грн. (верхня межа прогнозу).

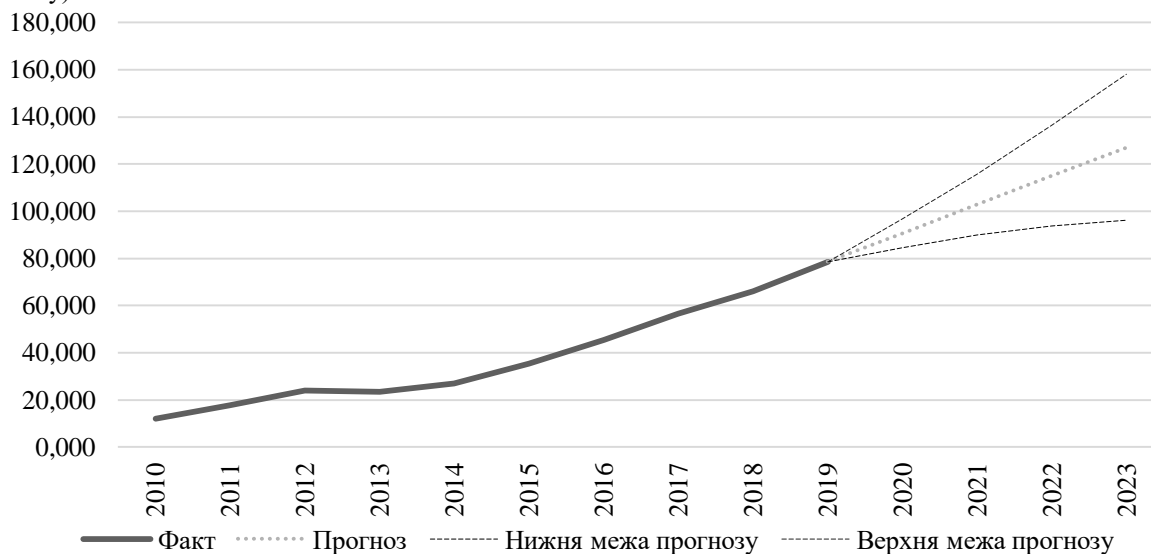

Рис. 1. Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств у сфері вантажного автомобільного транспорту у 2010-2019 рр. та прогноз на 2020-2023 рр., млрд грн.

Джерело: розрахунки автора на основі даних Державної служби статистики України

Результати проведеного аналізу витрат на виробництво у сфері вантажного автомобільного транспорту у 2010-2019 рр. дають підстави стверджувати, що основним елементом собівартості є матеріальні витрати, що сягають 80 % від усіх витрат. При цьому спостерігається чітка тенденція до зростання частки таких витрат.

При цьому середній темп приросту необоротних активів склав 14,55%, а оборотних – 16,61%. Власний капітал в середньому щорічно зростає на 21,19%, поточні та довгострокові зобов'язання відповідно на 7,44% та 16,11%. Загальні активи зростають на 15,74 %, що року.

За результатами оцінки капітальних інвестицій виявлено, що переважна більшість капіталовкладень пов'язана з машинами і обладнанням, що впливає із специфіки даного виду економічної діяльності.

У 2014 році через початок бойових дій почалося різке зростання збитків підприємств у сфері вантажного автомобільного транспорту, яке тривало і в 2015 році. Лише починаючи з 2016 року підприємства галузі відновили свою прибутковість. За підсумками 2019 року 80 % підприємств є прибутковими.

Таким чином діяльність підприємств у сфері вантажного автомобільного транспорту має потенціал до нарощення, в той же час важливим є скорочення витрат, зокрема і матеріальних, що складають основу собівартості, через модернізацію машин та обладнання.